

Metodický pokyn ČAH č. 1/2007

Vyjádření osoby s odbornou způsobilostí k povolení nakládat s podzemní vodou

Úvod

Povolení k nakládání s vodami se ve smyslu § 9 zákona č. 254/2001 Sb. o vodách a o změně některých zákonů ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon č. 254/2001 Sb.) vydává na časově omezenou dobu. V tomto povolení se stanoví účel, rozsah, povinnosti a případně podmínky, za kterých se toto povolení vydává. Podkladem vydání povolení k nakládání **s podzemními vodami** je přitom vyjádření osoby s odbornou způsobilostí (podle zákona č. 62/1988 Sb. o geologických pracích a o Českém geologickém úřadu, ve znění pozdějších předpisů) pokud vodoprávní úřad ve výjimečných případech nerozhodne jinak. K tomu je třeba dodat, že předchozí § 8, odstavec 1 zmíněného zákona č. 254/2001 Sb. hovoří o tom, kdy je třeba získat povolení k nakládání s podzemními vodami, tedy kdy je třeba mít i vyjádření osoby s odbornou způsobilostí: je to v případě jejich odběru, jejich akumulace, jejich čerpání za účelem snižování jejich hladiny, v případě umělého obohacování podzemních zdrojů vod povrchovou vodou a v případě jiného nakládání s nimi. Dále je třeba povolení, tedy i vyjádření osoby s odbornou způsobilostí získat k vypouštění odpadních vod do vod podzemních, k čerpání povrchových nebo podzemních vod a jejich následnému vypouštění do těchto vod za účelem získání tepelné energie a k čerpání znečištěných podzemních vod za účelem snížení jejich znečištění a k jejich následnému vypouštění do těchto vod, případně do vod povrchových.

V souvislosti se změnou legislativy ve smyslu ustanovení čl. II, bodu 2 zákona č. 20/2004 Sb. kterým se mění zákon č. 254/2001 Sb. zaniká platnost jednoho z typů povolení k nakládání s vodami, **povolení k odběrům podzemní a povrchové vody** vydaných před 1.1.2002, a to ke dni 1.1.2008. Toto ustanovení **se nevztahuje** na povolení k odběru podzemní vody ze zdrojů určených pro individuální zásobování domácností pitnou vodou. Protože docházelo k různým výkladům v zákoně č. 252/2001 Sb. uvedeného sousloví „zásobování domácností pitnou vodou“ vydalo MŽP na stránkách www.zanikpovoleni.cz níže uvedenou úvodní informaci, z níž vyplývá, že toto ustanovení se netýká pouze vody používané **k pitným účelům ale i k jinému využití vody v domácnosti**:

!!! POZOR !!! Informace uvedené na tomto webu se netýkají fyzických osob nepodnikajících:	
•	Majitelů studní pro individuální potřebu domácnosti (např. i zalévání zahrady ze studny), jejichž studna byla vybudována do roku 1955.
•	Majitelů studní pro individuální potřebu domácnosti, jejichž studna byla vybudována po roce 1955 a povolení k odběru obdrželi, popř. mohou doložit jeho vydání.

K tomu je třeba dodat jednu podstatnou informaci: s odvoláním na §15, odstavec 1 zákona č. 254/2001 Sb. lze vodní dílo sloužící k nakládání s vodami povolit pouze tehdy, bylo-li současně povoleno odpovídající nakládání s vodami z něj nejpozději současně s povolením stavby vodního díla. U studen vybudovaných před 1.1.1955 se přitom předpokládá, že z nich

byl povolen nejen odběr podzemní vody, ale že byly i povoleny jako vodní díla, aniž by k tomu byl jiný dokument než prokázání existence dané studny k 1.1.1955 (např. pozemkové knihy, kupní smlouva, apod.). Naopak u studen vybudovaných po tomto datu musí existovat, má-li se na uživatele vztahovat výše uvedené upozornění MŽP, doklad jak o povolení k odběru vody, tak doklad k povolení vodního díla, z kterého je odběr vody prováděn. Nejsou-li tyto doklady pro studny individuálního zásobování domácností pitnou vodou vybudovaných po 1.1.1955 k dispozici, musí být v daném případě zažádáno nejen o nové povolení k odběru vody ale i o dodatečné povolení vodního díla.

Z uvedeného pro osoby oprávněné ke zpracování vyjádření k nakládání s podzemní vodou ve smyslu § 9, odstavec 1 zákona č. 254/2001 Sb. vyplývá, že vyjádření, pokud vodoprávní úřad ve výjimečných případech nerozhodne jinak, se zpracovává v případech odběru podzemní vody :

- z tzv. historických studen vybudovaných před 1.1.1955, pokud odběr podzemní vody slouží pro jiný účel než pro individuální zásobování domácností pitnou vodou, tedy pro fyzické osoby podnikající, pro právnické osoby, pro neziskové organizace, sdružení, spolky, apod.;
- ze studen vybudovaných po 1.1.1955, pokud odběr slouží pro individuální zásobování domácností pitnou vodou ale uživatel nemá platné povolení k odběru vody (tedy doba platnosti povolení již uplynula nebo nemá žádné povolení);
- ze studen vybudovaných po 1.1.1955, pokud odběr vody slouží pro jiný účel než pro individuální zásobování domácností pitnou vodou, tedy pro fyzické osoby podnikající, pro právnické osoby, pro neziskové organizace, sdružení, spolky, apod.:
 - o jejichž uživatel nemá platné povolení k odběru vody (tedy doba platnosti povolení již uplynula nebo nemá žádné povolení);
 - o jejichž uživatel má platné povolení k odběru vody, avšak toto bylo vydáno před 1.1.2002, tzn. že ve smyslu ustanovení čl. II, bodu 2 zákona č. 20/2004 Sb. zaniká toto povolení ke dni 1.1.2008;
 - o jejichž uživatel má platné povolení k odběru vody vydané po 1.1.2002 ale požaduje provést změnu odběrného množství.

Výjimkou z výše uvedeného je pouze případ, kdy uživatel požádá o prodloužení platnosti doposud platného povolení k odběru vody v termínu minimálně 6 měsíců před uplynutím doby jeho platnosti a současně doloží, že se podmínky za kterých bylo původní povolení uděleno nezměnily.

Role osoby s odbornou způsobilostí

Jak je z uvedeného výčtu a reálné situace v ČR zřejmé, bude se nutnost zpracovat vyjádření dle § 9, odstavec 1 zákona č. 254/2001 Sb. vztahovat na ohromné množství případů (odhadem desítek tisíc), m.j. i na značný počet významných odběrů podzemní vody pro centrální zásobování obyvatelstva pitnou vodou. Zde je třeba si uvědomit, že v minulosti nebyla povolení k nakládání s podzemními vodami spojena s nutností posouzení osoby s odbornou způsobilostí, takže podklady na základě kterých byla tato povolení vydávána jsou kvalitativně rozdílné, od kvalifikovaných, bilančně podložených podkladů až po podklady, kde jakékoliv relevantní údaje chybějí. Naskytuje se tak zcela ojedinělá situace, kdy, pokud zpracování vyjádření bude obsahově kvalifikované a rámcově jednotné, je možno zcela zásadně povýšit informovanost o vodních zdrojích v celé ČR, právě tak jako o odběrech

podzemní vody z nich na potřebnou odbornou úroveň. K tomu je třeba si uvědomit, že v procesu povolení nakládání s podzemní vodou nefiguruje žádný jiný odborný článek, který by roli osoby s odbornou způsobilostí, v daném případě hydrogeologa, mohl nahradit. Proto se ČAH rozhodl zpracovat pro své členy tento metodický pokyn, který si klade za cíl nastolit určitou jednotnost ve zpracování tohoto neobyčejně významného a prestiž hydrogeologie zvyšujícího dokumentu.

Náplň vyjádření

Vyhláška č. 369/2004 Sb. sice podrobně uvádí náplň jednotlivých druhů průzkumných geologických prací průzkumných prací, ale pojem, resp. obsahovou náplň **vyjádření osoby s odbornou způsobilostí** nezná. Existuje tak pouze jeden legislativní dokument alespoň částečně specifikující obsah vyjádření osoby s odbornou způsobilostí, a to je vyhláška č. 620/2004 Sb., kterou se mění vyhláška č. 432/2001 Sb. Specifikace potřebných podkladů pro vydání povolení k nakládání s podzemními vodami uvedená v § 2, odstavci 1, písmeno h) je ve vztahu k hydrogeologii následující:

„Vyjádření osoby s odbornou způsobilostí, pokud se žádost o povolení k nakládání s vodami týká podzemní vody, včetně zhodnocení původu vody (mělký či hlubinný oběh), možnosti a rozsahu ovlivnění okolních zdrojů podzemních vod a návrhu minimální hladiny podzemních vod, pokud toto nakládání může mít za následek podstatné snížení hladiny podzemních vod.“

Specifikace potřebných podkladů pro vydání povolení k odběru podzemních vod pro potřebu jednotlivých občanů (domácností) uvedená v § 3a, odstavci 1, písmeno c) je ve vztahu k hydrogeologii následující:

„Vyjádření osoby s odbornou způsobilostí, včetně zhodnocení původu vody (mělký či hlubinný oběh), možnosti a rozsahu ovlivnění okolních zdrojů podzemních vod a návrhu minimální hladiny podzemních vod, pokud toto nakládání může mít za následek podstatné snížení hladiny podzemních vod.“

V uvedeném textu, téměř totožném, je důležité příslovce „včetně“, tzn. zahrnující v to, počítaje v to, apod., z čehož vyplývá, že vyjádření je hlavně něco jiného než část věty za slovem včetně, tedy než posouzení původu vody, možnosti ovlivnění okolních vodních zdrojů, aj. A to něco jiného není bohužel nikde definováno, a proto se předkládaný metodický pokyn pokouší tuto klíčovou část vyjádření, právě tak jako obsahovou část celého vyjádření, sjednotit. Za podstatné se přitom považuje to, že vyjádření se vydává k nějakému konkrétnímu požadavku na množství vody a základem vyjádření by tedy mělo být zhodnocení,

- že toto množství vody je či není v místě navrhovaného odběru trvale k dispozici z přírodních, tedy z permanentně se doplňujících zdrojů, případně ze zdrojů indukovaných nebo po určité časové období z přírodních zásob, tedy ze složky podzemní vody průběžně nedoplňované;
- že jímací objekt, včetně jeho situování v území je či není konstrukčně, případně právně či jinak způsobilý tento odběr umožnit a
- že lze či nelze odběr realizovat bez významnějšího negativního vlivu na okolní vodní a na vodu vázané ekosystémy, případně na blízké stavby a zařízení.

Je zřejmé, že odpověď na tyto 3 základní otázky, právě tak jako na otázky navazující (původ vody, ovlivnění okolních zdrojů vody a případný návrh minimální hladiny) vyžaduje sumu informací, které osoba s odbornou způsobilostí má buď k dispozici nebo si je v průběhu zpracování vyjádření musí opatřit, má-li být vyjádření kvalifikované.

Návrh na obsahovou náplň vyjádření osoby s odbornou způsobilostí dle § 9 zákona č. 254/2001 Sb., v daném případě **k odběru podzemní vody**, s uvážením alternativy případných doplňujících průzkumných prací, je následující:

1. zadání a cíl prací, případně jejich metodika;
2. popis vodního zdroje podzemní vody z něhož má být odběr realizován;
3. případný doplňující průzkum pro získání údajů uvedených v bodu 2;
4. popis vodního díla, včetně velikosti dosavadního odběru a způsobu ochrany vodního zdroje;
5. případný doplňující průzkum pro získání údajů uvedených v bodu 4;
6. velikost navrhovaného odběru podzemní vody, jiné povolené odběry podzemní vody v konkrétní hydrogeologické struktuře a bilance zásob podzemní vody;
7. případný doplňující průzkum pro získání údajů pro bilanci zásob podzemní vody;
8. posouzení vlivu odběru podzemní vody na vodní a na vodu vázané ekosystémy, případně na vodní díla, stavby či zařízení;
9. případný doplňující průzkum pro získání údajů uvedených v bodu 8;
10. stanovení podmínek pro odběr podzemní vody;
11. závěrečné zhodnocení.

Podrobněji k jednotlivým bodům:

ad 1)

Kromě běžných údajů se doporučuje uvést zejména:

- místo odběru podzemní vody (především číslo pozemku a katastrální území);
- žadatele, tedy osobu v jejíž prospěch bude vydáno oprávnění k odběru podzemní vody;
- druh a účel požadovaného odběru vody.

ad 2)

Doporučuje se uvést či popsat:

- geografické situování lokality;
- začlenění lokality do hydrogeologické rajonizace a hydrologického povodí;
- definici vodního zdroje, z něhož má být odběr realizován (např. masa vody vázaná na průlinově propustný kvartérní štěrkopískový kolektor údolní nivy Jizery);
- pozici vodního zdroje v hydrogeologické struktuře ve vztahu k prostorovému režimu proudění podzemní vody (oblast infiltrace, akumulace, přírodní či umělé drenáže
- geometrii vodního zdroje (plošný rozsah, mocnost, hloubka uložení) a vlastnosti vodního zdroje a prostředí, na které je tento vodní zdroj vázán (jakost vody, tlakové poměry, sklon hladiny, průtočnost kolektoru, apod.);
- jednu z požadovaných variant vyhlášky č. 620/2004 Sb., tedy zda se jedná o oběh podzemní vody mělký či hlubinný. Protože se jedná o vysloveně formální administrativní údaj který nemá žádnou návaznost na jakékoliv hodnocení, výpočty aj., doporučuje se pro jednotnost přijmout jako rozhodující hranici 30 m (tedy uznávanou hranici pro hlubinné vrty ve smyslu zákona přílohy č. 1 zákona č. 100/2001 Sb.). Je-li tedy oběh podzemní vody v některém místě struktury hlubší než

30 m, jedná se o oběh hlubinný, je-li oběh vždy v menší hloubce než 30 m, jedná se o oběh mělký. Pokud by byly s touto kategorizací problémy, lze použít hranici jinou (např. kvartér, případně nezpevněné horniny mělký oběh, vše ostatní hlubinný oběh, apod.)

ad 3)

Doplňující průzkum bude přicházet v úvahu patrně jen ve výjimečných případech, kdy na základě archivních podkladů či povrchové prohlídky lokality nebude vůbec zřejmé s jakým vodním zdrojem podzemní vody má být nakládáno a jaké jsou jeho základní charakteristiky. V tom případě přichází v úvahu např. povrchové mapování, geofyzikální měření, sondážní průzkum, případně testování zdrojů vody, apod.

ad4)

Uvést je třeba typ jímacího objektu (vyhláška č. 620/2004 Sb. uvádí jako možnost pramenní jímku, studnu, vrt, zářez nebo jiný jímací objekt), dále se doporučuje popsat jeho hloubku, průměr, případně délku, geologický profil (alespoň stratigrafie a základní litologie), způsob výstroje, úpravu pláště výstroje, naraženou a ustálenou hladinu podzemní vody, případné údaje z čerpacích zkoušek, rozsah dosavadních odběrů v konfrontaci s případným vydaným povolením a rozsah ochranných pásem vodního zdroje, případně jiné poznatky spojené s dosavadním odběrem podzemní vody (ovlivnění okolních studen, sezónní nedostatek vody, apod.).

ad 5)

Doplňující průzkum pro získání údajů obsažených v bodu 4 bude častý zejména v případech nepovolených studen zhotovených po 1.1.1955, ke kterým chybí základní technická dokumentace. Osoba s odbornou způsobilostí může část těchto údajů požadovat od odběratele, neboť k legalizaci studny a k odběru vody z ní bude nutno vypracovat ve smyslu § 128 zákona č. 183/2006 Sb. i projektovou dokumentaci pro dodatečné stavební povolení vodního díla, tyto údaje si však osoba s odbornou způsobilostí může v potřebném rozsahu opatřit i sama v rámci doplňujícího průzkumu (přeměření hloubky jímacího objektu, jeho kalibrace, popis vstrojovacího materiálu, apod.). Na osobě s odbornou způsobilostí však bude v řadě případů pořídit si údaje o reálné vydatnosti jímacího objektu pokud tyto údaje nejsou k dispozici např. z odečtu vodoměru, dále údaje o rozsahu deprese vyvolané čerpáním vody v případě rizika ovlivnění okolních studen, apod. Jediným efektivním řešením je v tom případě realizace průkazné, tedy dostatečně dlouhé hydrodynamické zkoušky, v případě gravitačních pramenišť režimní měření přelivů, apod.

ad 6)

Uvést je třeba nárokované množství podzemní vody z konkrétního jímacího objektu v členění průměr v l/s, max. v l/s, měsíční maximum v m³, roční maximum v m³. **Posouzení možnosti tohoto odběru by mělo patřit mezi klíčové body vyjádření.** Je třeba výpočtem, analogií, kvalifikovaným odhadem či jiným věrohodným způsobem doložit, že daný jímací objekt má potřebnou jímací schopnost a dotace tohoto jímacího objektu podzemní vodou z konkrétního vodního zdroje je dlouhodobě udržitelná. To znamená, že požadovaný odběr podzemní vody je nižší nebo v krajním případě rovný využitelným zásobám podzemní vody v dané části hydrogeologické struktury, samozřejmě se zohledněním jiných již povolených odběrů podzemní vody. Pokud se jedná o rajóny či struktury se schválenými nebo alespoň vypočtenými zásobami podzemních vod, konfrontuje se nárokováný odběr s touto bilancí, pokud se jedná o území bez bilančního zhodnocení, doporučuje se pro určitou část hydrogeologické struktury s relevantními údaji použít např. výpočet metodou proudu ($Q = F \cdot v$), výpočet typu plocha infiltrace x specifický odtok podzemní vody (viz např. Krásný 1981) anebo v krajním případě použít výsledků

dlouhodobých režimních měření uskutečňovaných odběrů vody spojených s měřením hladiny podzemní vody v jímacím či pozorovacím objektu. Nemělo by chybět závěrečné konstatování, že **množství vody požadované k odběru je či není na daném odběrovém objektu k dispozici** a případně by mělo být navrženo nové dlouhodobě jímateľné množství vody.

ad 7)

Pokud není možné se k nějaké věrohodné bilanci zásob podzemní vody dopracovat, je především u větších nárokových odběrů nutno provést doplňující průzkum. To se bude týkat především větších jímacích území, které nikdy nebyly věrohodně bilančně oceněny a dlouhodobě nebyly využívány v povoleném rozsahu, tedy k dispozici nejsou ani empirické poznatky o vodní bilanci a přesto jsou v nových žádostech o povolení zvýšené odběry požadovány. V úvahu zde přichází buď nový výpočet zásob podzemní vody příslušné části hydrogeologické struktury v případné kombinaci s poloprovozní (dlouhodobou) čerpací zkouškou, modelové řešení výpočtu zásob podzemní vody, apod. V těchto případech může dojít k termínové kolizi, kdy toto zhodnocení nelze z důvodu kapacitních, finančních či jiných provést v relativně krátkém časovém období několika měsíců. V tom případě se nabízí řešení časově krátce limitovaného povolení k odběru vody s tím, že dlouhodobý odběr bude povolen až po realizaci doplňujícího průzkumu a bilančním ocenění. Stejný případ se může týkat větších odběrů, leč podlimitních z hlediska přílohy č. 1 k zákonu č. 100/2001 Sb., kdy nebude reálné věrohodně doložit vliv odběrů vody na okolní vodní zdroje a na vodu vázané ekosystémy např. v územích se zvláštním ochranným statutem ve smyslu zákona č. 114/1992 Sb. ve znění pozdějších předpisů. Z hlediska merita zákonného ustanovení o nutnosti obnovy povolení k odběru podzemní vody jsou právě tyto příklady velkých odběrů nejvýznamnější a neměly by tedy být z časových, finančních či jiných důvodů osobami s odbornou způsobilostí podceňovány.

ad) 8

V kapitole zabývající se prognózou vlivu nakládání s vodami na vodní a na vodu vázané ekosystémy je nezbytné popsat všechny okolní vodní zdroje podzemní i povrchové vody které přiléhají k vodnímu zdroji s nímž má být nakládáno, a to včetně jejich charakteristik (geometrie, vlastnosti, způsob jejich využití) a poté je třeba charakterizovat (pokud možno s vysokou mírou pravděpodobnosti) vliv odběru vody s vodami v první řadě na vlastní vodní zdroj ze kterého má být voda odebírána (to souvisí především s vodní bilancí) a v druhé řadě na okolní vodní zdroje, resp. vodní ekosystémy. Dále je třeba popsat okolní ekosystémy vázané na vodu (vodní fauna a flora, ale i běžná vegetace jako jsou stromy, vřesoviště, apod. pokud jejich výskyt či existence mohou mít spojitost s požadovaným odběrem vody) a ocenit, jak mohou být tyto ekosystémy plánovaným odběrem podzemní vody ovlivněny. Samozřejmě se to týká především větších odběrů, kdy může přicházet v úvahu významný pokles hladiny podzemní vody na větší ploše a v tom případě může být tento vliv zcela rozhodující pro povolení uvažovaného odběru podzemní vody.

V části týkající se vlivu odběru vody na vodní díla, stavby nebo zařízení je třeba tyto objekty či zařízení popsat z hlediska jejich situování, typu, konstrukce a způsobu využití (jedná se např. o studny a o odběr vody z nich, o stavební objekty či zařízení, kde plánované nakládání s vodami můžeme ovlivnit základové poměry, apod.) a potom je třeba zhodnotit, opět s vysokou mírou pravděpodobnosti, jak se plánovaný odběr podzemní vody může projevit na jejich stavu, funkci, apod.

Nemělo by chybět opět závěrečné konstatování, že **množství vody požadované k odběru bude či nebude mít významnější vliv na místní vodní a na vodu vázané ekosystémy, případně na okolní vodní díla, stavby či zařízení.**

ad 9)

V převážné většině případů jsou k dispozici empirické poznatky z dlouhodobého provozu jímacích objektů o vlivu odběrů na místní vodní a na vodu vázané ekosystémy. Je třeba si uvědomit, že hodnocení vlivu odběru vody se netýká jenom kvantitativních ukazatelů vyjádřených většinou stavem hladiny podzemní vody ale i ukazatelů kvalitativních. V důsledku odběru vody totiž dochází k urychlení proudění, k migraci látek obsažených v podzemní vodě, včetně případných kontaminantů, a to jak prostorovou různorodostí ve vlastním vodním zdroji tak např. v důsledku vyvolané komunikace s okolními vodními zdroji (přísávání mělké kvartérní zvodně do hlubších zvodní, indukce povrchové vody, apod.). Pokud tyto údaje chybějí a mohou vyvolávat jakýkoliv budoucí střet zájmů (u dodatečně povolovaných studen se to často bude týkat především ovlivnění hladin v okolních studnách), bude patrně nezbytné podmínky požadovaného odběru simulovat v rámci doplňujícího průzkumu. U menších odběrů v území s napjatou bilancí budou patrně prováděny dodatečné hydrodynamické zkoušky spojené se zaměřením okolních hladin podzemní vody, u větších vodárensky významných odběrů se může jednat např. i o matematickou simulaci proudění podzemní vody, o migrační modely, apod.

ad 10)

Pokud navrhovaný odběr vody vyvolá nebo může vyvolat významný negativní vliv na vodní a na vodu vázané ekosystémy, je třeba zvážit a navrhnout případná limitující opatření při odběru vody tak, aby zmíněný vliv byl eliminován na přijatelnou úroveň. Je to m.j. situace, kterou komentuje zákon č. 254/2001 Sb. v § 29, odstavec 1, kdy se mluví o ztrátě vody nebo o podstatném (tedy ne jakémkoliv!!!) snížení možnosti odběru ve zdroji podzemních vod, případně o zhoršení jakosti v něm a jako náprava, resp. předejití možného stavu je možno uvést např. ustanovení o minimální hladině vody (viz § 37 zákona č. 254/2001 Sb. a na něj navazují metodický pokyn, uvedený ve Věstníku MŽP č. 2/2002. Ostatně i vyhláška č. 620/2004 Sb. uvádí povinnost vyslovit se k případnému návrhu minimální hladiny ve vyjádření osoby s odbornou způsobilostí. Existuje však i celá řada jiných limitujících opatření např. ve vztahu k jakosti vody, kdy odběr podzemní vody může být podmíněn monitoringem jakosti vody ať již přímo v odběrovém objektu nebo v jeho předpolí, např. na lokalitách starých ekologických zátěží, v místech možného přetékaní podzemní vody mezi zvodněmi s různou jakostí vody, apod. Uvážíme-li situaci, že tisíce „černých“ studen (zejména vrtaných) neumožňují dodržení jednoho ze základních hydrogeologických pravidel, tedy nepropojování zvodní, neměl by být ojedinělý případ, že vyjádření osoby s odbornou způsobilostí podmíní odběr podzemní vody stavební úpravou objektu k jejímu čerpání.

ad 11)

Kapitola závěrečná by měla především pro srozumitelnost a jednoznačnost vyjádření stručně shrnout především tyto výše podrobněji komentované údaje:

- místo odběru podzemní vody;
- identifikaci žadatele v jehož prospěch má být vydáno oprávnění k odběru podzemní vody;
- druh a účel požadovaného odběru vody;
- pokud možno jednovětný popis vodního zdroje jako masivní vody vyskytující se v určitém prostředí;
- velmi stručný popis vodního díla ze kterého má být odběr podzemní vody prováděn;
- velikost dosavadních odběrů vody v konfrontaci s jeho případným vodoprávním povolením;
- návrh množství vody určené k odběru ke kterému je vyjádřené zpracováno;

- stručné konstatování, že množství vody požadované k odběru je či není na daném odběrovém objektu k dispozici, obsahující i případný návrh na jiné množství vody určené k odběru, bilančně podložené;
- krátké konstatování, že množství vody požadované k odběru bude či nebude mít významnější vliv na místní vodní a na vodu vázané ekosystémy, okolní vodní díla, stavby či zařízení;
- zhodnocení zda je či není nutno stanovovat minimální hladinu a v kladném případě ji navrhnout;
- uvedení případných jiných limitů spojených s nárokovaným odběrem vody;
- uvedení časového limitu k odběru vody, jestliže si kvalifikované vyjádření osoby s odbornou způsobilostí vyžaduje provedení náročnějšího doplňujícího hydrogeologického průzkumu.

Závěr

Předkládaný metodický pokyn ukazuje, jak nesmírně významný pro další udržitelný rozvoj nakládání s podzemními vodami v ČR je vyjádření osoby s odbornou způsobilostí k jejich odběru. Stav, kdy jsou osoby s odbornou způsobilostí natlačeny do dnes již méně než jednoletého časového limitu na zpracování příslušných vyjádření má jen dvě řešení – udělat práci kvalifikovaně, tedy přibližně v rozsahu výše uvedeném, nebo ji provést nekvalifikovaně. ČAH druhý případ považuje za nepřijatelný, takže v úvahu přichází pouze verze kvalifikovaného posouzení.

Osoba s odbornou způsobilostí se v konkrétním případě dostane do dvou možných situací. Pokud ví jakým způsobem bude k nakládání s vodami docházet a úroveň hydrogeologické prozkoumanosti lokality je v konfrontaci se způsobem nakládání s vodami dostatečná, tzn. že je možno s vysokou mírou pravděpodobnosti prognózovat reálnost odběru z bilančního hlediska a posoudit vliv odběru vody na vodní a na vodu vázané ekosystémy, na okolní vodní díla, stavby či zařízení, má vyjádření charakter konečného posouzení daného případu. V opačném případě má osoba s odbornou způsobilostí právo, resp. povinnost tzv. odkladného účinku vyjádření. Znamená to, že povolení k odběru vody bude muset být limitováno časově krátce limitována, v tomto přechodném období musí být proveden doplňující hydrogeologický průzkum a teprve po jeho provedení může být objektivně zpracováno konečné vyjádření k nakládání s vodami ve smyslu § 9 odstavec 1 zákona č. 254/2001 Sb.

Je zřejmé, že plejáda případů bude neobyčejně široká, od bilančně zcela nevýznamných odběrů z domovních studen až po významné odběry pro centrální vodovodní systémy. Proto některá vyjádření budou krátká, několikastránková, kdy ke každému okruhu bude napsána jedna věta nebo jeden odstavec, jiná vyjádření budou vyžadovat realizaci menších doplňujících hydrogeologických průzkumů a některá vyjádření mohou mít charakter velmi rozsáhlých hodnocení srovnatelných se zprávami s výpočtem zásob podzemní vody, jestliže informace tohoto druhu nebyly v minulosti zpracovány.

Metodický pokyn zpracovala pracovní skupina výkonného výboru ČAH (vedoucí RNDr. Svatopluk Šeda, členové RNDr. Jiří Čížek, RNDr. Josef V. Datel, Doc. Ing. Arnošt Grmela, CSc., RNDr. Tomáš Charvát, Mgr. Jiří Kubricht, RNDr. Ivana Procházková, RNDr. Květoslav Vlček) v březnu 2007.